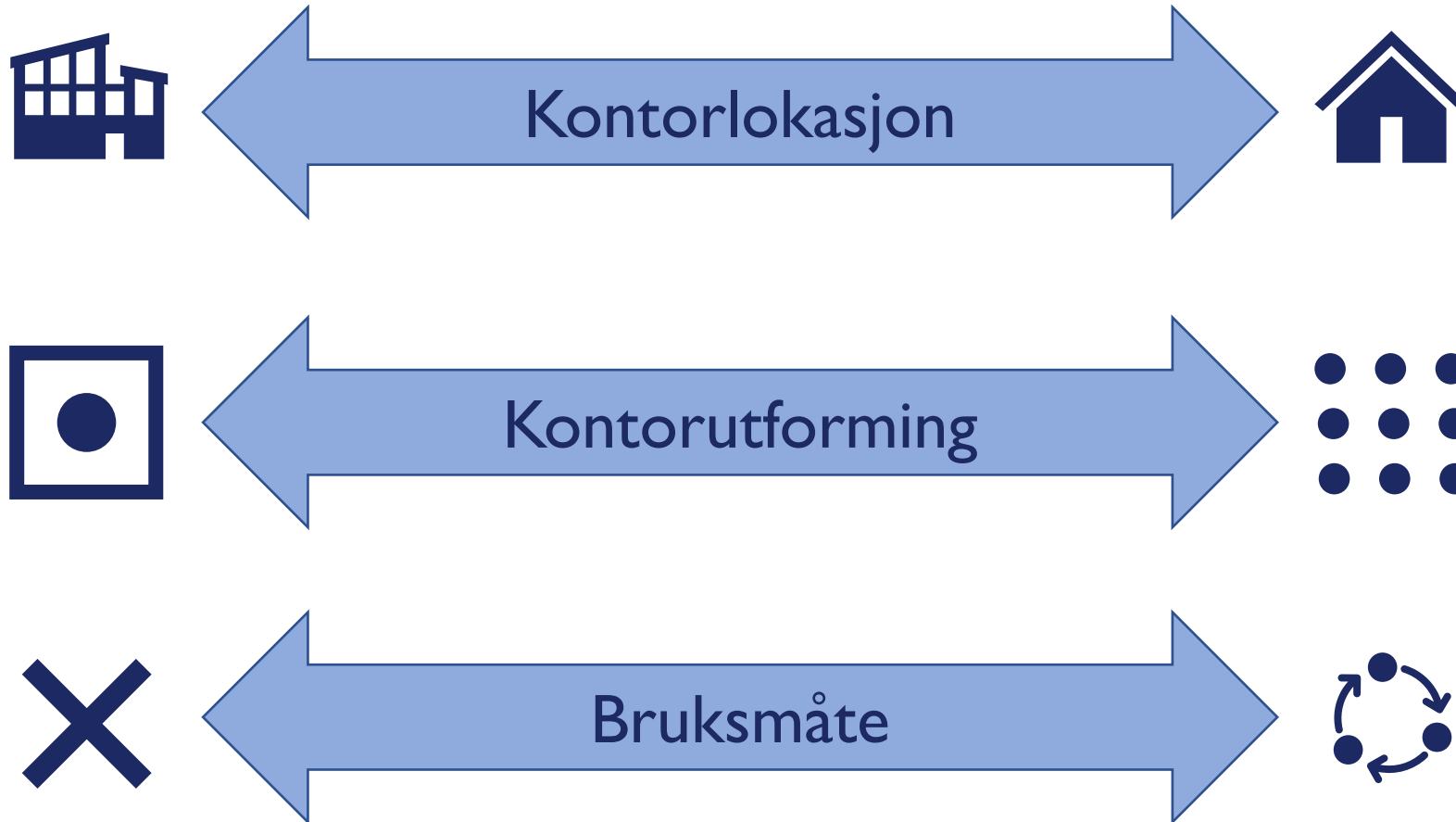

Kontorkonsepter, arbeidsmiljø og helse

Randi Hovden Borge
Doktorgradsstipendiat

Kontorkonsepter

67 %

jobber med **kontorarbeid**
hele eller deler av dagen

60 %

jobber i **kontorlandskap**
eller **deler** kontor

37 %

har **ikke fast** kontorplass

Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø, 2019

39 %

hadde tilgang til å jobbe
hjemmefra før pandemien

8 % → 53 %

jobbet hele dagen hjemmefra
minst én gang i uken, før
versus etter pandemien

72 %

ønsker seg hjemmekontor
minst én dag i uken

Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø, 2019
Arbeidsforskningsinstituttet, 2022

Hvorfor innføre nye kontorkonsepter?

- Arealbesparelser
- Miljø og klima
- Økt bruk av hjemmekontor
- Forventninger om økt samarbeid
- Forestillinger om det moderne

NTNU-ANSATTE OG KONTORET

Sliter med å konsentrere seg i åpne kontorlandskap

Mange mener mye om cellekontor versus åpne kontorløsninger. Hvordan fungerer det i praksis? For første gang er en gruppe NTNU-ansattes egne opplevelser undersøkt systematisk.

Entydig konklusjon. Berit Therese Nilsen og Maja Jøner Ognedal ved NTNU Samfunnsforskning har spurt 700 ansatte på campus Kalvskinnet om hva de tenker om kontorarealene de jobber i. Svarene peker i samme retning. Foto: Martin Rasmussen Skogstad

Tore Oksholen
Ansvarlig redaktør

Publisert Mandag 06. februar 2023 - 15:08 Sist oppdatert Mandag 06. februar 2023 - 20:58

Frykter personvernet trues i nytt bygg: – Unge forteller om selvmordstanker og traumer

Fagfolk som hjelper barn og unge i krevende livsfaser skal jobbe i åpent kontorlandskap når nytt fylkeshus bygges i Agder. Det skaper bekymring hos flere.

Denne illustrasjonen viser hvordan det kan komme til å se ut inne i det nye fylkeshuset, som skal bygges i Kristiansand.

ILLUSTRASJON: LONGVA ARKITEKTER AS

Yngve Stiansen
Journalist

Vi rapporterer fra Kristiansand

Publisert 22. feb. kl. 13:36
Oppdatert 22. feb. kl. 20:33

I dag er fylkeshuset delt inn i mange mindre kontorer.

Her kan ansatte på en diskret måte gjennomføre undersøkelser og samtaler med barn og unge som trenger hjelp.

I åpent kontorlandskap mener avdelingsleder Bjørnar Sørum i PPT Agder at det blir vanskelig å overholde personvernet.

OPINION
DAVID BROOKS

The Immortal Awfulness of Open Plan Workplaces

Sept. 8, 2022

Work / Financial Times

Privacy, quiet spaces more important than ever as workers shuffle back to the office

After two years of remote working, many white-collar workers are finding it harder to concentrate in open-plan offices

FT Financial Times
Emma Jacobs

Published Dec 05, 2022 • Last updated Dec 05, 2022 • 6 minute read

Join the conversation

Offices need spaces that are private and quiet in the hybrid work world. PHOTO BY GETTY

Hva med
arbeidsmiljø og **helse?**

Hva vi gjør i jobben
vår, hvordan vi jobber
og omgivelsene rundt

Kontorkonsepter
=
Arbeidsmiljø

Kontorkonsepter og sykefravær

- Totalt seks studier
- Tre studier: Åpent kontorlandskap forbundet med høyere **sannsynlighet** for sykefravær (Bodin Danielsson et al., 2014; Borge et al., 2023; Nielsen & Knardahl, 2020)
- Én studie: Sammenheng mellom antall ansatte i samme lokale og **antall sykefraværsdager** (Pejtersen et al., 2011)
- Blandede funn for kontorløsninger uten fast plass
 - Lavere sannsynlighet (Bodin Danielsson og Bodin, 2008)
 - Høyere sannsynlighet blant menn (Bodin Danielsson et al., 2014)
 - Flere dager (Platts et al., 2020)

Kontorløsning, tilgang til hjemmekontor og egenmeldt sykefravær

- Er det forskjeller i egenmeldt sykefravær mellom kontorløsninger?
- Har tilgang til hjemmekontor noe å si?
- Stort representativt utvalg
- Levekårsundersøkelsen 2019, SSB
- Justert for kjønn, alder, utdanningsnivå, lederansvar og tid brukt på kontorarbeid

Original article

This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Scand J Work Environ Health – online first: 16 January 2023.

Office design, telework from home, and self-certified sickness absence: A cross-sectional study of main and moderating effects in a nationally representative sample

by Randi Hovden Borge, MSc,¹ Håkon A Johannessen, PhD,¹ Knut Inge Fostervold, PhD,² Morten Birkeland Nielsen, PhD^{1,3}

Borge RH, Johannessen HA, Fostervold KI, Nielsen MB. Office design, telework from home, and self-certified sickness absence: A cross-sectional study of main and moderating effects in a nationally representative sample. *Scand J Work Environ Health* – online first.

Objectives This study aimed to investigate (i) the main effects of office design and access to telework from home (TWFH) on self-certified sickness absence and (ii) the moderating effects of access to TWFH on the relationship between office design and self-certified sickness absence.

Methods The study used cross-sectional survey data from a nationally representative sample from Norway (N=4329). Research objectives were investigated with negative binomial hurdle models, adjusting for age, gender, education level, leadership responsibility, and time spent on office work. Moderating effects of TWFH were evaluated with pairwise comparisons and plots of estimated marginal means.

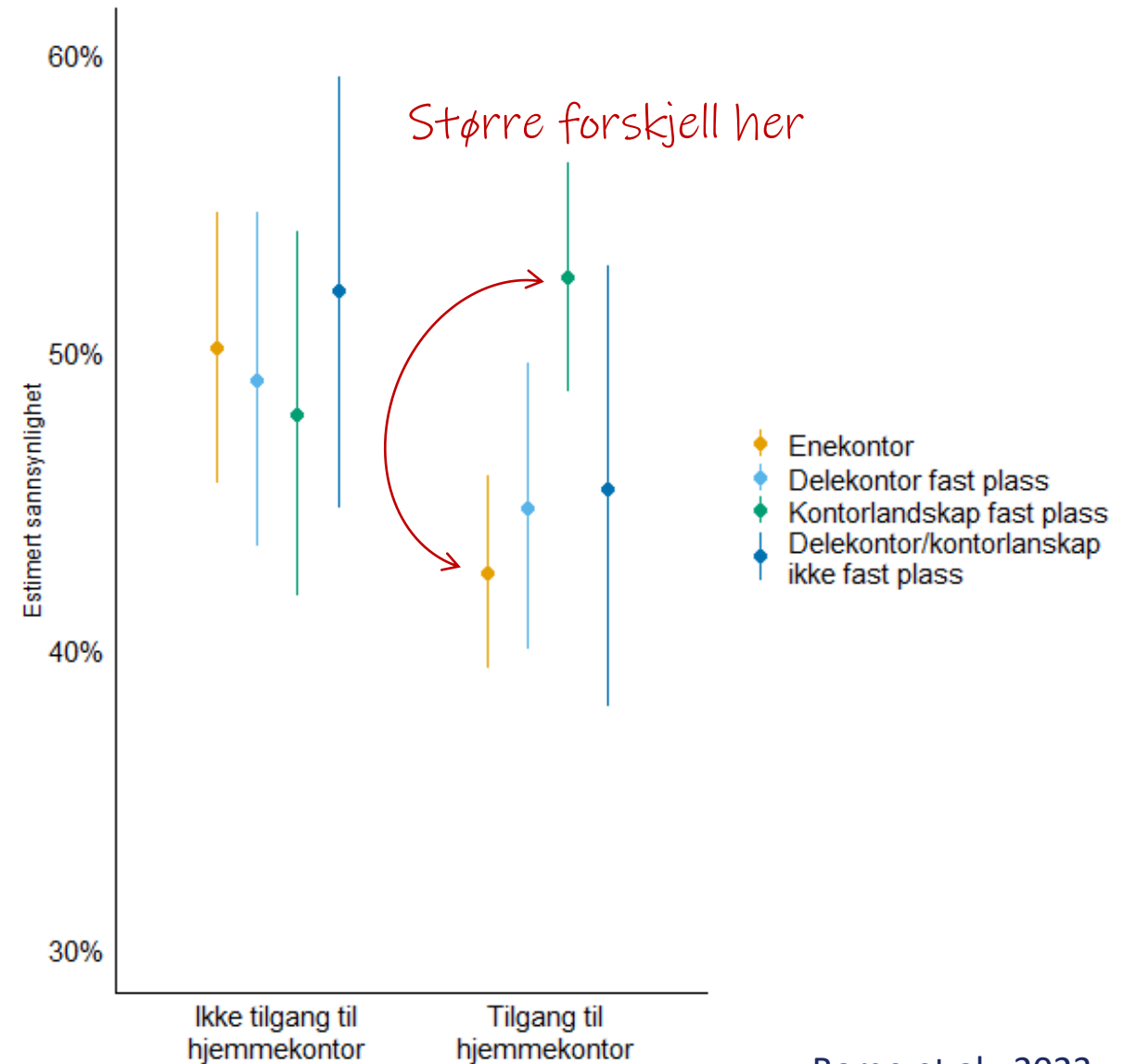
Results In adjusted models, employees in conventional open-plan offices [odds ratio (OR) 1.32, 95% confidence interval (CI) 1.13–1.54] had significantly higher odds of sickness absence than employees in private offices. Employees with access to TWFH (OR 0.86, 95% CI 0.74–0.99) had significantly lower odds of sickness absence than employees with no access. Among employees with access to TWFH, those in conventional open-plan offices had significantly higher predicted probability of self-certified sickness absence than those in private offices ($z=4.41$, $P<0.0001$). There were no significant differences between office designs among employees who did not have access to TWFH. There were no significant main or moderating effects on the number of sickness absence episodes in adjusted models.

Conclusions The current study identifies conventional open-plan offices as a potential risk factor for sickness absence. While access to TWFH may be a protective factor overall, it amplified – rather than attenuated – differences in sickness absence between employees in private offices and conventional open-plan offices.

Key terms absenteeism; health; home office; non-territorial office; open-plan office; private office; remote work; shared-room office; time-spatial flexibility.

Kontorløsning, tilgang til hjemmekontor og egenmeldt sykefravær

- Høyere sannsynlighet for sykefravær i åpent kontorlandskap med faste plasser
- Tilgang til hjemmekontor forbundet med noe lavere sannsynlighet for sykefravær
- Større forskjeller mellom åpent kontorlandskap og enekontor blant de som hadde tilgang til hjemmekontor

Hvorfor ingen «buffer-effekt»?

- Ulike grunner til hjemmekontor – ulike effekter?
 - Gode arbeidsforhold hjemme ikke likt fordelt?
 - Tilgang til hjemmekontor som quick fix?
- Utfordringene i det åpne kontorlandskapet vil være der uansett
- Bør adresseres uavhengig om ansatte har tilgang til hjemmekontor

Hva kan ligge bak forskjellene i sykefravær?

Forstyrrelser og
privathet

Opplevd
produktivitet

Sosiale
relasjoner

Stress og
opplevd helse

Tilfredshet
(jobb, fysisk miljø)

“Overall, the findings showed that while open-plan workplace designs may offer **financial benefits** for management, these appear to be offset by the **intangible costs** associated with the negative effects on workers.”

James et al., 2021

Hva med **sykenærvær**?

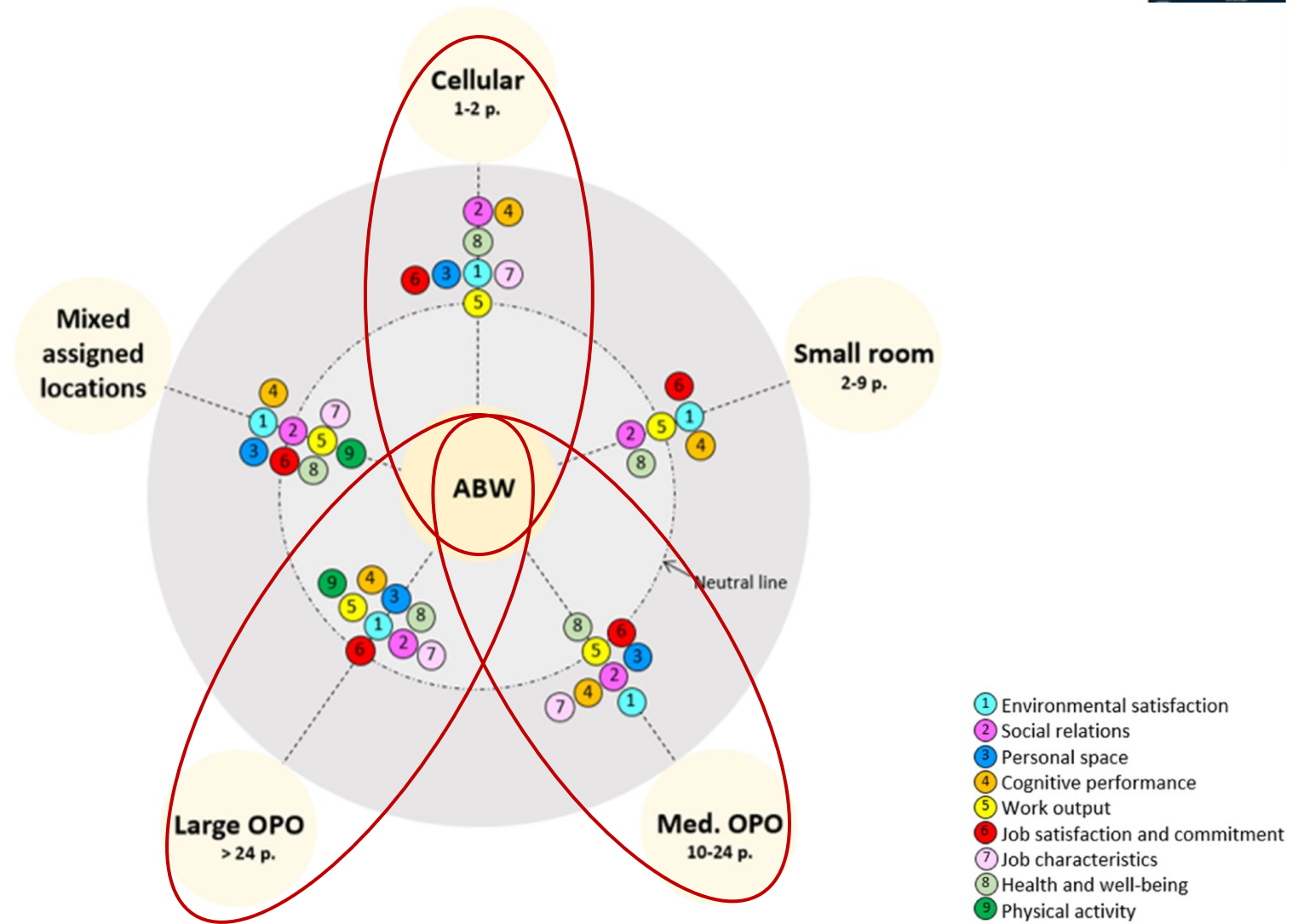
- Har ansatte på enekontor lavere terskel for å gå på jobb når de er syke?
- Ingen betydelig forskjell i sykenærvær mellom kontorløsninger (Platts et al., 2020)
- Tilgang til hjemmekontor utjevnet ikke forskjeller i sykefravær (Borge et al., 2023)

Kontorlandskap med soner
Fritt plassvalg
Ofte (ganske) fritt hjemmekontor

Hva med **aktivitetsbaserte**
kontorkonsepter?

Kommer an på hva vi sammenligner med

- Kommer ofte dårligere ut sammenlignet med enekontor
- Nøytrale eller negative funn sammenlignet med små/mellomstore landskap
- Nøytrale eller positive funn sammenlignet med store landskap

“Overall, more **enclosure**, with an **assigned space**, is the workplace design that has the most support in the literature.”

Masoudinejad & Veitch, 2023

Noen forbehold...

- Små utvalg, ofte basert på bekvemmelighet
- Kan ikke skille ulike effekter fra hverandre
- Fokus på individnivå
- Fokus på sammenhenger
- Lite om effekter over tid
- Lite om aktivitetsbaserte løsninger

Veldig mange **andre arbeidsmiljøfaktorer** har betydning for helse, trivsel og produktivitet...

...og for hvordan et kontorkonsept vil slå ut på en bestemt **arbeidsplass** og for hver enkelt **arbeidstaker**.

Kontorkonsepter og inkluderende arbeidsliv

- Mange opplever utfordringer i åpne kontorløsninger
 - For noen av oss kan det være ekstra utfordrende
 - De nye 'fleksible' konseptene ikke nødvendigvis en løsning
- Kreves en mer aktiv rolle fra arbeidsgivers side?
- Dialog mellom arbeidsgiver og arbeidstaker blir enda viktigere?

Hva skal vi prioritere?

Stavanger Aftenblad

Meninger

Sport

Kultur

Bl abonnent

Søk

Lokalt

På pauserommet har de shuffleboard, bordtennisbord og popkorn-maskin. Men det er ikke det som er viktig for Malene (25) på jobb

F
u
s

ARBEIDSmiljø!

E18 NÆRINGSLIV TØNSBERG SEM

Kantine, treningsrom, shuffleboard, takhage og masse elbilladere: Slik blir arbeidsplassen til 300 mennesker

FORNØYD MED DET NYE KONTORBYGGET: Andreas Højem Olsen er prosjektutvikler og sivilingeniør hos Format Eiendom AS. Han er stolt over hva teamet har fått til: - Vi har skapt et utrolig miljøvennlig og sosialt bygg, forteller han. Foto: Ida Fosbæk

Av Ida Fosbæk

Publisert: 16.04.23 21:26

Del

I dette kontorbygget er målet at de ansatte ikke bare skal jobbe. De skal føle seg hjemme også.

Forskningen på kontorkonsepter setter fokus på **arbeidsmiljø**

Ulike kontorløsninger = ulike arbeidsbetingelser

- Hvilken kontorløsning passer best for arbeidsoppgavene hos oss?
- Hvilke arbeidsmiljøutfordringer ligger i løsningen vi har i dag?